

Manifest contra la criminalització de la solidaritat

Dij, 28/02/2013 per Justícia i Pau

[Justícia i Pau](#)

La Plataforma d'Entitats Cristianes amb la Immigració expressa la seva profunda preocupació perquè amb la proposta de reforma del Codi Penal i, concretament, amb els canvis en l'article 318 bis, s'estableix com a delicte ajudar persones immigrants que es troben en situació irregular. Aquest punt del Codi Penal parla de perseguir i castigar penalment els i les ciutadanes que ajudin persones d'altres països fora de la UE a entrar al país, ja sigui per quedar-s'hi o per accedir a un altre estat membre.

Des de la Plataforma creiem que aquest avantprojecte criminalitza la solidaritat i l'ajuda humanitària donat que aquestes persones immigrants són molt vulnerables. A més, els canvis introduïts en l'article 318 bis entren en contradicció amb l'article 195 del mateix Codi Penal, en el qual es fa explícita l'obligació de totes les persones d'ajudar qui es troba desemparat i en perill. Aquest article també és incoherent amb la Constitució espanyola i amb els Tractats Internacionals de Drets Humans que el nostre país ha signat per a garantir la protecció dels drets fonamentals de les persones.

Una situació de greu inseguretat jurídica

En concret, l'article 318 bis de l'avantprojecte de reforma del Codi Penal proposa penalitzar a:

a) "qui intencionadament ajudi una persona que no sigui nacional d'un Estat membre de la Unió Europea a entrar al territori d'un altre Estat membre o a transitar a través del mateix vulnerant la legislació d'aquest Estat sobre entrada o trànsit d'estrangers, serà castigat amb una pena de multa de tres a dotze mesos o presó de sis mesos a dos anys [...]"

b) "qui intencionadament, i amb ànim de lucre, ajudi una persona que no sigui nacional d'un Estat membre de la Unió Europea a romandre al territori d'un altre Estat membre o a transitar a través del mateix, vulnerant la legislació d'aquest Estat sobre estada d'estrangers serà castigat amb una pena de multa de tres a dotze mesos o presó de sis mesos a dos anys".

En relació a l'apartat a), la proposta de reforma del Codi Penal contempla que el Ministeri Fiscal "podrà abstenir-se d'acusar per aquest delicte quan l'objectiu perseguit fos únicament donar ajuda humanitària". Ara bé, aquest text, en deixar en mans de la Fiscalia la decisió de perseguir o no aquestes accions sense establir cap criteri, obre un ampli marge per a la discrecionalitat i permet que efectivament les esmentades conductes de solidaritat i hospitalitat puguin ser sancionades penalment.

Encara que el Ministeri Fiscal s'abstingués de perseguir aquestes conductes, la simple previsió legal d'aquesta possibilitat deixarà les persones i organitzacions humanitàries que atenen aquests col·lectius en una situació de greu inseguretat jurídica. Per això, la norma pot generar un fort efecte dissuasiu sobre els qui tenen

capacitat d'atendre aquelles persones, la qual cosa generarà o intensificarà la seva exclusió social. No es poden aixecar murs entre les persones. Més enllà de la valoració jurídica d'aquesta reforma, volem expressar la nostra greu preocupació per la tendència que estan prenent les polítiques migratòries al nostre país.

L'assistència humanitària i la solidaritat no poden ser penalitzades en cap cas quan són mogudes per sentiments d'hospitalitat i altruisme. L'entrada en el Codi Penal d'aquestes pràctiques seria devastadora per a una societat com la nostra, que precisament en els greus moments que estem vivint se sosté gràcies a aquests valors. La penalització d'aquests valors i actituds en funció de l'origen o la situació administrativa de les persones ateses suposaria una de les perversions més greus en què pot caure una legislació.

Condicionar l'hospitalitat, l'acollida i la solidaritat a criteris administratius suposa una nova forma "d'apartheid". L'article 318 bis de la proposta de reforma del Codi Penal planteja un marc legislatiu pervers, ja que estigmatitza persones que es troben en una situació de molta vulnerabilitat, aixecant murs i establint compartiments dins de la societat. Com transmetre en les nostres escoles o famílies que aquests valors són fonamentals si, al mateix temps, considerem que són delictes quan es posen en pràctica envers determinades persones?

Seguirem practicant l'hospitalitat

Tant en el Nou com en l'Antic Testament l'hospitalitat es destaca com un valor fonamental, especialment amb aquells i aquelles que es troben en una situació vulnerable. Si l'avantprojecte prospera podríem afirmar que poques lleis xocaran tan frontalment amb la pràctica de l'Evangelí, que té com a màxima expressió la caritat. Per això, com a entitats cristianes ens comprometem a seguir realitzant la nostra tasca independentment de la reforma del Codi Penal. Per a nosaltres, hi ha un mandat moralment superior: "Era foraster i em vaucollir" (Mt 25, 35).

28 de febrer de 2013

La Plataforma d'entitats cristianes amb els immigrants està formada per:

ACO, Càritas, Cintra-Benallar, Convivim, Cristianisme i Justícia, Cristians pel Socialisme, Delegació de Pastoral Obrera de Barcelona, Delegació de Pastoral Social de Barcelona, Ekumene, Fundació Escola Cristiana, Fundació Migra-Studium, Fundació Pere Tarrés, GOAC-HOAC, Grup de Juristes Roda Ventura, JOC, Justícia i Pau, Interculturalitat i Convivència, Moviment de Professionals Catòlics de Barcelona, Parròquia de Santa Maria del Pi, Pastoral amb Immigrants (PAI), Religioses en barris, Unió de Religiosos de Catalunya (URC), Bayt-Al-Thaqafa, Iniciatives Solidàries, Comunitat de Sant Egidi, Fundació la Salut Alta i Comunitats de Vida Cristiana de Catalunya.